

عیش فعالی در کودکان

(شرح، تشخیص و درمان)

اقبال محمد خداداد

روانشناس و مدرس دانشگاه

سرشناسه	:	حکمتی نژاد، اقبال، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	:	بیش فعالی در کودکان (شناخت، تشخیص و درمان) / اقبال حکمتی نژاد.
مشخصات نشر	:	شیراز: کتیبه نوین، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	:	۹۶ ص.؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	:	978-600-94865-8-8
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبیا
موضوع	:	کم توجهی در کودکان پرتحرک
موضوع	:	کم توجهی در کودکان پرتحرک — تشخیص
موضوع	:	کم توجهی در کودکان پرتحرک — درمان
رده بندی کتره	:	۱۳۹۴ ح ۷۷/۵/۰۶ RJ۵۰۶
رده بندی دیرین	:	۶۱۸/۹۲۸۵۸۹
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۸۸۵۳۳۴

www.katibhenovin.ir

بیش فعالی در کودکان:

اقبال حکمتی نژاد

کتیبه نوین

اول ۱۳۹۴

۹۷۸-۶۰۰-۹۴۸۶۵-۸-۸

۱۰۰۰ جلد

علی داودی

چاپ دنیا

۸۰۰۰ تومان

عنوان کتاب:

نویسنده:

ناشر:

نوبت چاپ:

شابک:

شمارگان:

ویراستار، صفحه آرا و طراح جلد:

چاپ و صحافی:

قیمت:

پیشگفتار

مردان موفق امروز، کودکان جسور دیروز بوده‌اند.

"دسرایلی"

اختلال بیش فعالی/کمبود توجه (ADHD) شایع‌ترین اختلال رفتاری در سنین کودکی به‌بلوغ است. افراد مبتلا معمولاً توانایی دقت و تمرکز بر روی یک موضوع را نداشته، با کیری در آن‌ها کند است و از فعالیت بدنی غیرمعمول و بسیار بالا برخوردار هستند. این افراد در معرض خطر بالایی برای مشکلات تحصیلی مزمن، رشد رفتار ضد اجتماعی و مشکلات در روابط با همسالان، والدین و معلمان هستند. در برخورد با این کودکان علاوه بر پدر و مادرها و معلمان کنترل خود را از دست می‌دهند و این کودکان را به شدت تنگ می‌زنند یا آن‌ها را مورد تهدید قرار می‌دهند.

در نگاه بیشتر والدین و معلمان، فعالیت‌های حرکتی نشانه بیش فعالی است؛ اما امروزه سه ویژگی مهم این اختلال را به‌ترتیب، تکانشگری و پرتحرکی می‌دانند. در مورد این مشخصه‌ها سؤالاتی مطرح است از جمله: مرز رفتار عادی و غیرعادی کدام است؟ آیا هرگونه حواس‌پرتی، پرتحرکی و تکانشگری نشانه اختلال ADHD است؟ همین نامشخص بودن مرز رفتار عادی و غیرعادی گاه باعث تشخیص‌های نامناسب و زدن برجسب‌های ناجسب می‌شود. از این برجسب‌ها بر شخصیت و روان کودکان ویران کننده است. آگاهی والدین، معلمان و اطرافیان این کودکان از علائم و نشانه‌های اختلال بیش فعالی، علل و عوامل احتمالی ایجاد کننده و شیوه‌های تشخیص و درمان آن، منجر به اتخاذ روش‌های تربیتی صحیح از سوی آن‌ها می‌شود و از تشخیص‌ها و برجسب‌های نامناسب می‌کاهد. مطالب گردآوری شده در این نوشتار در راستای هدف مذکور می‌باشد.

در این نوشتار مطالب در پنج فصل (تعاریف، علل و عوامل، تشخیص و ارزیابی، درمان و راهکارهای پیشنهادی) ارائه شده است و نگارنده امیدوار است که مطالعه آن توسط افراد مرتبط با کودکان ADHD (به خصوص والدین) به شناخت و آگاهی بیشتر آن‌ها از این اختلال کمک کرده و زمینه تشخیص‌های دقیق و کاستن از آلام افراد مبتلا را فراهم آورد. در پایان از فرزندان عزیزم (امیر رضا و احمد رضا) که حمایت تایپ و ویرایش این مجموعه را بر عهده داشتند قدردانی و تشکر می‌نمود و برای تمامی فرزندان ایران زمین آرزوی سلامت، سعادت و موفقیت دارم.

www.ketab.ir

فهرست

فصل اول: تعاریف، انواع و علائم.....	۱
مقدمه.....	۳
تعاریف.....	۴
میزان شیوع.....	۵
انواع بیش فعالی.....	۶
شیوه تشخیص بیش فعالی.....	۱۲
فصل دوم: علل و عوامل بیش فعالی.....	۱۵
مقدمه.....	۱۷
۱. عوامل ژنتیکی.....	۱۷
۲. عوامل عصبی و شیمیایی.....	۱۸
۳. سم‌های محیطی.....	۱۹
۴. خانواده و رفتار والدین.....	۲۰
۵. عوامل مربوط به تغذیه.....	۲۱
۶. عوامل روانشناختی.....	۲۳
فصل سوم: ارزیابی و تشخیص.....	۲۵
مقدمه.....	۲۷
۱. کمک گرفتن از افراد مرتبط با کودک.....	۲۸
۲. استفاده از آزمون‌های روانی.....	۳۰
۳. معیارهای تشخیص انجمن روانپزشکی آمریکا (۱۹۹۴).....	۳۴
نکات مهم برای درمانگران.....	۳۶

فصل چهارم: روش‌های درمانی ۳۹

مقدمه ۴۱

۱. دارودرمانی ۴۱

۲. رفتاردرمانی ۴۵

۳. اصلاح شناختی-رفتاری ۵۲

۴. آموزش والدین ۵۳

۵. اهیبردنی مداخله‌ای مدرسه محور (آموزش معلمان) ۵۴

۶. آموزش کنترل خشم ۵۵

۷. درمان چندگویی ۵۶

مداخلات درمانی موثر در اسکلاف ۵۶

فصل پنجم: راهکارهایی برای والدین و معلمان ۶۱

مقدمه ۶۳

۵۰. راهکار طلایی برای والدین ۶۳

نقش والدین در یادگیری کودکان مبتلا به اختلال بیش فعالی/ نقص توجه ۶۸

۵۰. راهکار طلایی برای آموزگاران، معلمان و عوامل مدرسه ۷۰

پیوست‌ها ۷۵

منابع ۸۵